

FREMTIDS- FULLMAKT

ET GODT PRIVAT ALTERNATIV TIL OFFENTLIG VERGEMÅL

ADVOKATHUSET

SERJEN LEGAL

BAKGRUNN

En verdig avslutning på et levd liv?

Alle som har passert myndighetsalderen har i utgangspunktet det man kaller rettslig handleevne, dvs. at man kan forplikte seg rettslig, for eksempel ved å inngå avtaler.

Hvis en persons mentale kapasitet blir redusert, for eksempel på grunn av aldersbetinget demens, eller alvorlig svekket helbred, kan dette medføre bortfall av den rettslige handleevnen.

I slike tilfeller må andre treffe avgjørelser på personens vegne.

Dette kan skje ved at det offentlige griper inn ved at det oppnevnes verge.

Når en person er under vergemål, vil ofte en eller flere av de nærstående oppnevnes som verge. Fylkesmannen vil imidlertid ha et overordnet ansvar, og viktige beslutninger tas av eller krever samtykke fra, Fylkesmannen.

F.eks. krever salg og bortleie av bolig samtykke fra fylkesmannen. Videre er det Fylkesmannen som står for forvaltningen av aksjer og andre finansielle eiendeler.

Det har historisk vært litt usikkert om det er adgang til å tegne fremtidsfullmakter.

Det har heldigvis vært en rettsavklaring på dette området.

Med utgangspunkt i menneskerettslige regler om at mennesker med nedsatt funksjonsevne som utgangspunkt skal ha samme rett til å bestemme over egne forhold og ha samme rettslige handleevne som funksjonsfriske, er det nedfelt regler om fremtidsfullmakt i vergemålslovens kapittel 10.

OM ORDNINGEN

Ordningen med fremtidsfullmakt er en frivillig, privatrettslig ordning.

Men det er svært viktig å være klar over at nærmere angitte formelle krav må være oppfylt, for at en fremtidsfullmakt skal være gyldig.

For å oppnå gyldighet, må man oppfylle de samme formkrav som ved opprettelse av testament, jfr vergemålsloven § 81.

I praksis betyr dette at det er krav til uhildet og informert bevitnelse av to vitner.

For mange vil bruk av fremtidsfullmakt fremtre som en bedre, mer fleksibel og kanskje også mer verdig løsning enn vergemål.

En fremtidsfullmakt kan omfatte både økonomiske og personlige forhold, tilnærmet i sin helhet, eller den kan begrenses til nærmere angitte forhold, slik bestemt i den enkelte fullmakt.

HVA FULLMAKTEN ER

En fremtidsfullmakt er altså en fullmakt til en eller flere personer om å representere fullmaktsgiveren, dersom vedkommende i fremtiden på grunn av sin helsetilstand ikke lenger er i stand til å ivareta sine egne interesser.

Det mange ytrer, er at verdien for dem med å utstede en fremtidsfullmakt, er at det gir fullmaktsgiver muligheten til selv å bestemme hvem som skal ivareta hans/hennes økonomi og personlige interesser dersom fullmaktsgiver i fremtiden ikke lenger er i stand til det selv.

For mange er det tryggere å vite at noen de stoler på, og har bånd til, ivaretar deres interesser dersom man skulle komme i den situasjon at man ikke evner, orker eller ønsker å skjøtte sitt eget tarv.

TYPER FREMTIDS- FULLMAKT

- *Ren fremtidsfullmakt*
- *Vedvarende fremtidsfullmakt*

Ren fremtidsfullmakt:

En ren fremtidsfullmakt er en fullmakt som skal gjelde fra et tidspunkt i fremtiden dersom handleevnen går tapt.

Vedvarende fremtidsfullmakt:

Det er også mulig å opprette en fullmakt som skal tre i kraft umiddelbart etter opprettelsen, eller fra et annet bestemt tidspunkt i fremtiden, men før fullmaktsgiveren mister handleevnen.

Denne type fullmakt vil fortsette å gjelde også etter at handleevnen er tapt.

PRAKTISK

Hvem kan opprette en fremtidsfullmakt?

- En fremtidsfullmakt kan opprettes av den som er over 18 år, og som forstår hva en fullmakt innebærer.

Hvem kan være fullmektig?

- En fysisk person over 18 år, som har sagt ja til å være fullmektig, og ikke selv er under vergemål.

Kan det være mer enn én fullmektig?

- Ja. Det kan ofte også være hensiktsmessig.

Hva er eksempler på økonomiske forhold?

- Kjøp og salg av eiendeler.
- Betaling av gjeld og utgifter.
- Oppfølging av forsikringer.
- Håndtering av bankkonti.
- Innlevering av selvangivelse
- Søknader om økonomiske ytelser.
- Mottak eller avkall på arv.

PRAKTISK FORTS.

Hva er eksempler på personlige forhold?

- Valg av bosted.
- Deltakelse i fritidsaktiviteter.
- Inngåelse av avtaler om helse og tannhelse.
- Utferdigelse av klager på fullmaktsgivers vegne.

Har fullmektigen absolutt rådighet over fullmaktsgivers økonomiske og personlige forhold?

- Nei! For det første går ikke fullmakten lenger en det som fremgår av fullmakten selv.
- For det andre er det begrensninger i helselovgivningen som sier at pasienten selv som hovedregel må samtykke i å motta helsehjelp.
- For det tredje er det andre instanser som kan stille strengere krav enn det som følger av fullmakten. F.eks krever Statens Kartverk at fullmaktens ikrafttredelse er stadfestet før de godkjenner salg av fullmaktsgiverens eiendom.
- Vergemålslovens § 80 lister opp flere ting som man ikke kan gi fullmektigen fullmakt til. F.eks kan man ikke ved fremtidsfullmakt gi adgang for fullmektigen til å opprette eller tilbakekalle testament

TRE TING TIL:

Oppbevaring:

Det finnes ikke noe system for oppbevaring, slik f.eks. tingretten har for testamenter.

Det anbefales å diskutere og sørge for sikker egnet oppbevaring sammen med fullmektigen.

Har fullmaktsgiver få nære pårørende kan det være lurt å informere fastlegen om fremtidsfullmakten og hvor den oppbevares.

Tap av rettslig handleevne:

Det kan være vanskelig å slå fast når den rettslige handleevnen er tapt og (den rene) fremtidsfullmakten trer i kraft.

I praksis er det anledning til å innhente legeerklæring fra vedkommendes fastlege. Dette er noe man med fordel kan ta med i selve fullmakten.

Tilbakekall av fullmakt:

En fremtidsfullmakt kan kalles tilbake så lenge fullmaktsgiveren er i stand til å forstå hva dette innebærer.

EKSEMPEL

- REN FREMTIDSFULLMAKT

Undertegnede, Albus Humlesnurr, fødselsnummer 010101 00000, gir herved Harry Potter, fødselsnummer 020202 00000, fullmakt til i fremtiden å representere meg og handle på mine vegne dersom jeg på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred, ikke lenger er i stand til å ivareta egne interesser.

Fullmaktens ikrafttredelse

Fullmakten trer i kraft fra det tidspunkt min fysiske og/eller psykiske helse er så redusert at jeg ikke kan ivareta egne interesser. Fullmektigen har rett til å innhente legeerklæring om min helsetilstand, for å godtgjøre at jeg er ute av stand til å ivareta mine interesser.

Stadfestelse (Valgfritt om dette skal inn i fullmakten).

Fullmektigen skal be fylkesmannen om å stadfeste ikrafttredelsen av denne fremtidsfullmakten i samsvar med vergemålsloven § 84 .

Underretning

Fullmektigen skal underrette meg, min ektefelle/samboer og mine barn om fullmaktens ikrafttredelse og dens innhold.

Fullmektigens oppgaver

Fullmektigen skal ivareta mine personlige forhold og økonomiske rettigheter. Fullmektigen har samlet råderett over alle mine eiendeler. Råderetten over eiendelene innebærer de fulle økonomiske og juridiske rettigheter. Fullmakten omfatter også rett til å gi sedvanlige gaver og foreta utdelinger, herunder forskudd på arv til arvinger, også til fullmektigen selv.

Nærmere om disposisjonsfullmakt overfor fast eiendom

I samsvar med ovennevnte skal fullmektigen: sørge for at min bolig i Galtwortvegen 1 , kommunenummer 0000, gårdsnummer 1 , bruksnummer (og eventuelt feste – og/eller seksjonsnummer), blir solgt på det tidspunktet jeg får fast sykehjemsplass.

Ved reinvestering av midler i ny bolig gjelder fullmakten tilsvarende for denne eiendommen.

Midlene fra salget, etter at all min gjeld er betalt, skal deles likt mellom mine barn .

Nærmere om disposisjonsfullmakt overfor bank

For å utføre sine oppgaver, gir jeg min fullmektig rett til å disponere mine bankkontoer, herunder inngå avtale om bruk av betalingstjenester knyttet til kontoene

Dekning av nødvendige utgifter

Min fullmektig har krav på å få dekket sine nødvendige utgifter i forbindelse med ivaretagelse av mine interesser av mine midler, og skal hvert år kunne beregne seg et rimelig vederlag for sitt arbeid som fullmektig, begrenset til kr 10 000,- .

ALTERNATIV:

Min fullmektig har ikke krav på å få dekket nødvendige utgifter relatert til fullmaktsforholdet eller beregne seg vederlag for sitt arbeid som fullmektig relatert til fullmaktsforholdet.

Endrede forhold

Dersom min fullmektig blir forhindret, eller ikke lenger er i stand til å ivareta mine interesser i henhold til denne fullmakt, skal Ronald Wiltersen, fødselsnummer 030303 00000, kunne tre inn som ny fullmektig.

Haugesund, den 11.03. 2020

Albus Humlesnurr

Som særskilt tilkalte vitner, bekrefter vi herved at ovenstående fremtidsfullmakt i dag, mens vi begge var til stede samtidig, ble undertegnet av fullmaktsgiver, og at han vedkjente seg den som sin vilje om han i fremtiden ikke skulle være i stand til å ivareta sine egne interesser.

Vi er ikke fullmektiger etter fullmakten, og underskriver herved etter hans eget ønske, mens han selv er til stede, og bekrefter at han har opprettet fremtidsfullmakten av egen fri vilje.

Vi bekrefter videre at vi er myndige, bor i Norge og ikke er fullmaktsgiverens eller fullmektigenes ektefelle, samboer, foreldre, barn eller barnebarn.

Haugesund, den 11.03. 2020

Voldemort Hansen

Født: 06.06.06
Yrke: Ond trollmann
Adr.: Den forbudte skogen

Hermine Grang

Født. 09.09.09
Yrke: God heks
Adr.: Sopelimegata 2

ADVOKATHUSET

SERJEN LEGAL

KONTAKT OSS OM DU ØNSKER BISTAND
TIL Å OPPRETTE FREMTIDSFULLMAKT.

Telefon: 412 94 069

Epost: kontakt@serjenlegal.no

Nettside: www.serjenlegal.no

Adresse: Nordsjø Kontorpark, Kvaløygata 3, 5537 Haugesund